

Reactie 52

Beste lezer,

Het volgende formulier is bij uw organisatie ingediend.

Naam formulier: Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 (Z107695)

Referentie: 000000013fe1

Datum en tijdstip: 21-09-2019 15:52 uur

Uw gegevens

Met dit formulier kunt u reageren op de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030. Wij gebruiken uw gegevens uitsluitend voor dit onderwerp. We bewaren ze niet langer dan noodzakelijk.

Uw naam: Landgoed 't Mulra B.V., te dezen vertegenwoordigd door P.K. Witte, Witte Rentmeesters en Makerlaars

Straatnaam + huisnummer: ██████████

Woonplaats: Hoog Keppel

E-mailadres: ██████████

Wat is uw reactie?: Geacht college,

Namens landgoed 't Mulra B.V. dien ik een zienswijze in op de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030. De zienswijze treft u in de bijlage aan.

Met vriendelijke groet, namens landgoed 't Mulra B.V.,

Witte Rentmeesters en Makelaars
P.K. Witte

U kunt eventueel bijlage(n) meesturen. Met de knop

'Bestand(en) toevoegen' kunt u meerdere bijlagen toevoegen.

Let op: een bestand mag niet groter zijn dan 8Mb en de totale grootte van alle bestanden mag niet meer dan 19Mb zijn.

Zijn uw bestanden te groot om mee te sturen, dan kunt u de bijlage(n) ook mailen aan info@bronckhorst.nl. Vermeld daarbij in elk geval uw (organisatie)naam en 'Bijlage(n) bij Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030'.

Bijlage: **19.0734UP - College BW Gemeente Bronckhorst inzake zienswijze Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030.pdf (2.4 MB)**

Met vriendelijke groet,

SIMform
(Deze email is automatisch gegenereerd)

Datum : Hoog Keppel, 21 september 2019
Referentie : pw/ee/20360-28/19.0734
Betreft : Zienswijze Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030

Geacht College,

De directie van landgoed 't Mulra B.V., gevestigd te Hoog-Keppel, heeft met belangstelling kennis genomen van de plannen van de gemeente Bronckhorst voor een energieneutraal Bronckhorst per 2030. Ook het landgoed is grote voorstander van het verduurzamen en energieneutraal maken van onze leef-, woon- en werkomgeving. Op het landgoed staan diverse rijks- en gemeentelijke monumenten en het landgoed is bezig om deze te verduurzamen.

Landgoed 't Mulra is gelegen aan weerszijden van de Oude-IJssel te Hoog-Keppel. Het landgoed ligt ruwweg tussen Laag-Keppel en Voor-Drempt (zie bijlage 1 en 2 voor een overzichtskaart en foto-impressie). Centraal op het landgoed ligt de voormalige boerderij 't Mulra met in het voorhuis een tweetal woningen en kantoorruimten in het achterhuis, welke verhuurd zijn aan Landleven en ecologisch adviesbureau Staring Advies. Beide huurders zijn nauw verbonden aan natuur, en hebben zich ook om die reden op het landgoed gevestigd. Ook is het voormalige koetshuis met de daarnaast gelegen schuur als (burger)woning in gebruik. Uit de media heeft het landgoed vernomen dat de gemeente Bronckhorst op korte termijn de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 wil goedkeuren en landgoed Keppel vergaande plannen heeft ontwikkeld om op haar landgoed acht tot vijftien windmolens van ruim 200 meter hoogte te plaatsen.

Landgoed 't Mulra is onlangs ook benaderd om op haar eigendommen vier windturbines te willen plaatsen. De aandeelhouders van het familielandgoed 't Mulra hebben unaniem besloten niet mee te zullen werken aan plannen voor het plaatsen van windturbines op hun landgoed. Het landgoed acht het waarborgen van de belangrijke landschappelijke waarde hoger dan het financieel gewin.

De directie en aandeelhouders van landgoed 't Mulra B.V. maken zich grote zorgen over de plannen voor het plaatsen van windmolens langs de Oude-IJssel, temeer daar het landgoedkarakter en het landschapsschoon zeer ernstig worden aangetast, maar ook de natuurwaarden van de natuurterreinen bedreigd zullen worden indien op het landgoed Keppel dan wel het landbouwgebied Elderik windmolens geplaatst gaan worden.

Namens de directie en aandeelhouders van landgoed 't Mulra B.V., dien ik bij deze een zienswijze in op de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 en de vermeende plannen om langs de Oude IJssel verschillende windturbines te plaatsen.

Met betrekking tot de gepubliceerde Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 heeft landgoed 't Mulra de volgende opmerkingen:

1. De cultuurlandschappelijke waardering als toetsingsinstrument voor aanleg van windturbines

De gebiedsaanduidingen uit de Cultuurlandschappelijke Waarderingskaart, onderdeel van de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030, lijken het toetsingsinstrument te vormen om de realisatiemogelijkheid van windturbines te beoordelen. De Inpassingsmatrix Bronckhorst sluit grote windturbines op gronden met hoge tot zeer hoge cultuurlandschappelijke waardering immers uit.

In de Cultuurlandschappelijke waarderingskaart ligt landgoed 't Mulra terecht binnen de begrenzing van *Gebied met bijzondere landschappelijke waarde*. Ook de gronden van Landgoed Keppel, aan beide zijden van de Oude IJssel, liggen grotendeels binnen deze begrenzing.

Opvallend is echter dat deze gronden op dezelfde kaart ook aangemerkt zijn als hebbende een lage tot zeer lage cultuurlandschappelijke waarde (zie bijlage 3). Ook de gronden direct grenzend aan de zuidzijde van het landgoed (nabij de Eldrikseweg) zijn aangemerkt als hebbende een lage of zeer lage cultuurlandschappelijke waardering.

Op het landgoed en in haar directe omgeving is echter absoluut geen sprake van een lage cultuurlandschappelijke waarde. Landgoed 't Mulra is een voor Nederland uniek gebied, dankzij haar karakteristieke ligging aan beide zijden van de Oude IJssel. De kracht van het landgoed is haar monumentale en ecologische waarde, als ook de landschappelijke ruimtelijke afwisseling van poelen, bloemenweiden, bosschages en groene landschapselementen. De nog steeds in het veld zichtbare bebouwings- en gebruiksgeschiedenis is al vele eeuwen oud. Het landgoed nodigt het college graag uit om de schoonheid van deze omgeving met eigen ogen te komen bekijken. Mocht u hier als college interesse in hebben, dan wil ondergetekende u bij wijze van excursie graag rondleiden over het landgoed.

De gemeente Bronckhorst zelf heeft de waarde van deze omgeving in eerdere beleidsstukken ook al erkend.

De Landschapsonwikkelingsvisie van de gemeenten Bronckhorst-Lochem-Zutphen (d.d. 26 augustus 2009) geeft een genuanceerd beeld van de waarde van het landschap. In dit beleidsdocument zijn de gronden rondom de Oude IJssel aangemerkt als Landschapstype *Oude IJssel en Rivierweide*, en de gronden direct ten zuiden daarvan als Landschapstype *Stroomruggen en Terrassen*. Op de bij dit visiedocument bijgevoegde *Koesterkaarten* geeft u als gemeente aan wat de waarde is van de landschappen, en welke ontwikkelingen hier wel of niet gewenst zijn. Kernwaarden zijn het behoud van openheid, rust, landbouwkundig gebruik en natuurontwikkeling. Bebouwing en doorbreking van zichtlijnen zijn nadrukkelijk niet gewenst. De aanleg van windturbines zal de landschappelijke waarde in deze omgeving dus zeer negatief beïnvloeden. Uittreksels van deze visie zijn toegevoegd onder bijlage 4.

Ook in het gemeentelijke bestemmingsplan wordt de landschappelijke waarde van het gehele gebied erkend. De gemeente heeft middels het bestemmingsplan Landelijk Gebied Bronckhorst (vastgesteld d.d. 17 mei 2017) alle landbouwgronden tussen het landgoed en de Eldrikseweg aangemerkt met de bestemming *Agrarisch met waarden – Landschap* (zie bijlage 5). De bestemmingsplanregels laten nadrukkelijk zien dat gronden bestemd zijn voor het “behoud, herstel en ontwikkeling van landschapswaarden” (zie bijlage 6).

Artikel 4.1.1. lid S stelt bovendien over opwekking van duurzame energie het volgende:

“gronden zijn bestemd voor grondgebonden zonnepanelen en daarmee gelijk te stellen voorzieningen voor de opwekking van duurzame energie uitsluitend binnen een agrarisch bouwvlak en ten behoeve van de eigen energievoorziening”

Plaatsing van een serie windturbines parallel aan de Oude IJssel gaat lijnrecht in tegen aan de waarde van het gebied, een waarde die de gemeente zelf heeft toegekend.

De directie en aandeelhouders van landgoed 't Mulra B.V. vragen zich daarom af op welke basis de cultuurlandschappelijke waardering op de Routekaart is toegekend, en of het door de gemeente gebruikte toetsingsinstrument wel nauwkeurig genoeg is geweest om te bepalen of ingrijpende activiteiten als windenergie wel of niet uit te sluiten zijn. Tevens verzoeken zij de gemeente de gronden ook ten zuiden van de Oude IJssel aan te merken als zijnde van hoge of zeer hoge cultuurlandschappelijke kwaliteit.

2. De betekenis van de gebiedsaanduiding Beschermd dorpsgezicht

Voor de dorpskern van Laag-Keppel houdt de gemeente een zone van 2 kilometer vrij van windturbines, ter bescherming van het dorpsgezicht, dat een hoge monumentale waarde heeft. Het landgoed vraagt zich af waarom eenzelfde regel niet kan gelden voor het landgoed, ter bescherming van de monumentaal waardevolle panden, het fraaie landschapsbeeld en de belevingswaarde voor alle fietsers en wandelaars?

Tevens vragen directie en aandeelhouders zich af of de bufferzone van 2 kilometer afdoende is om het dorpsgezicht van Laag-Keppel te beschermen. Windturbines met een spanhoogte van circa 200 meter zijn ook op deze afstand nadrukkelijk aanwezig in het landschapsbeeld. Wellicht is een turbine-vrije zone van 5 kilometer meer wenselijk in deze omgeving.

3. De impact van windturbines op de ecologische waarde van het gebied

Het is zeer jammer dat de gemeente in haar voorlopige plannen vooral de (cultuur)landschappelijke waarde van de omgeving heeft mee laten wegen, en dan ook een zeer beperkte toetsingsgrondslag heeft toegepast om deze cultuurwaarde toe te kennen. De ecologische waarde van de omgeving rond de Oude IJssel is vooralsnog buiten beschouwing gebleven, terwijl deze van minstens zo grote betekenis is.

Het landgoed biedt een thuis aan vele flora en faunasoorten, waaronder ook vleermuissoorten en vele hoogvliegende en migrerende vogelsoorten. De SOVON voert ieder jaar een broedvogelonderzoek uit op de Eldrikse weiden, gelegen aan de zuidzijde van de Oude IJssel. Een kleine greep uit de monitoringsgegevens laat zien dat er dit jaar meerdere migrerende Rode-Lijst-soorten, zoals de spotvogel, kraakeend en de wiewelaar een broedplaats hebben op het landgoed. Ook biedt de omgeving een thuis aan verschillende broedparen van ooievaars, als ook aan tal van roofvogels, zoals de buizerd, wespandief en boomvalk. Juist deze soorten dreigen met de komst van windturbines hun habitat te verliezen. Een overzichtstabel van de monitoringsgegevens van broedvogels is weergegeven in bijlage 7.

In haar afwegingskader m.b.t. biodiversiteit en de plaatsing van windturbines beperkt de gemeente zich vooralsnog enkel tot de harde grens van het provinciaal aangewezen Gelderse Natuurnetwerk. Binnen het Natuurnetwerk mag niets, buiten het Natuurnetwerk mag in beginsel alles. Een habitat van een vogel of zoogdier houdt echter niet op bij de denkbeeldige beleidsgrens van het Natuurnetwerk. Aanleg van windturbines naast een ecologisch kwetsbaar gebied heeft een significante impact op de dieren die hier voorkomen.

Ook lijkt de betekenis van de provinciaal aangewezen Groene Ontwikkelingszone volledig buiten beschouwing te zijn gelaten door de gemeente.

Samenvattend gezegd verzoeken directie en aandeelhouders om a) de huidige cultuurlandschappelijke waardering van de omgeving in en rondom landgoed 't Mulra aan te passen naar de waarde *hoog* tot *zeer hoog*, om b) in haar Routekaart meer aandacht te schenken aan de ecologische impact van de windturbines op nabijgelegen natuurgebieden en c) de huidige beschermingszone rondom de dorpskern Laag-Keppel te vergroten naar 5 kilometer, en om eveneens een zone van 5 kilometer rondom de monumentaal waardevolle landgoedkern van 't Mulra vrij te houden van windturbines.

Mocht er behoefte bestaan aan een nadere toelichting op bovenstaande zienswijze, bijvoorbeeld middels een persoonlijk overleg, dan zijn wij daartoe zeer bereid.

Met vriendelijke groet, namens Landgoed 't Mulra BV

Witte Rentmeesters en Makelaars

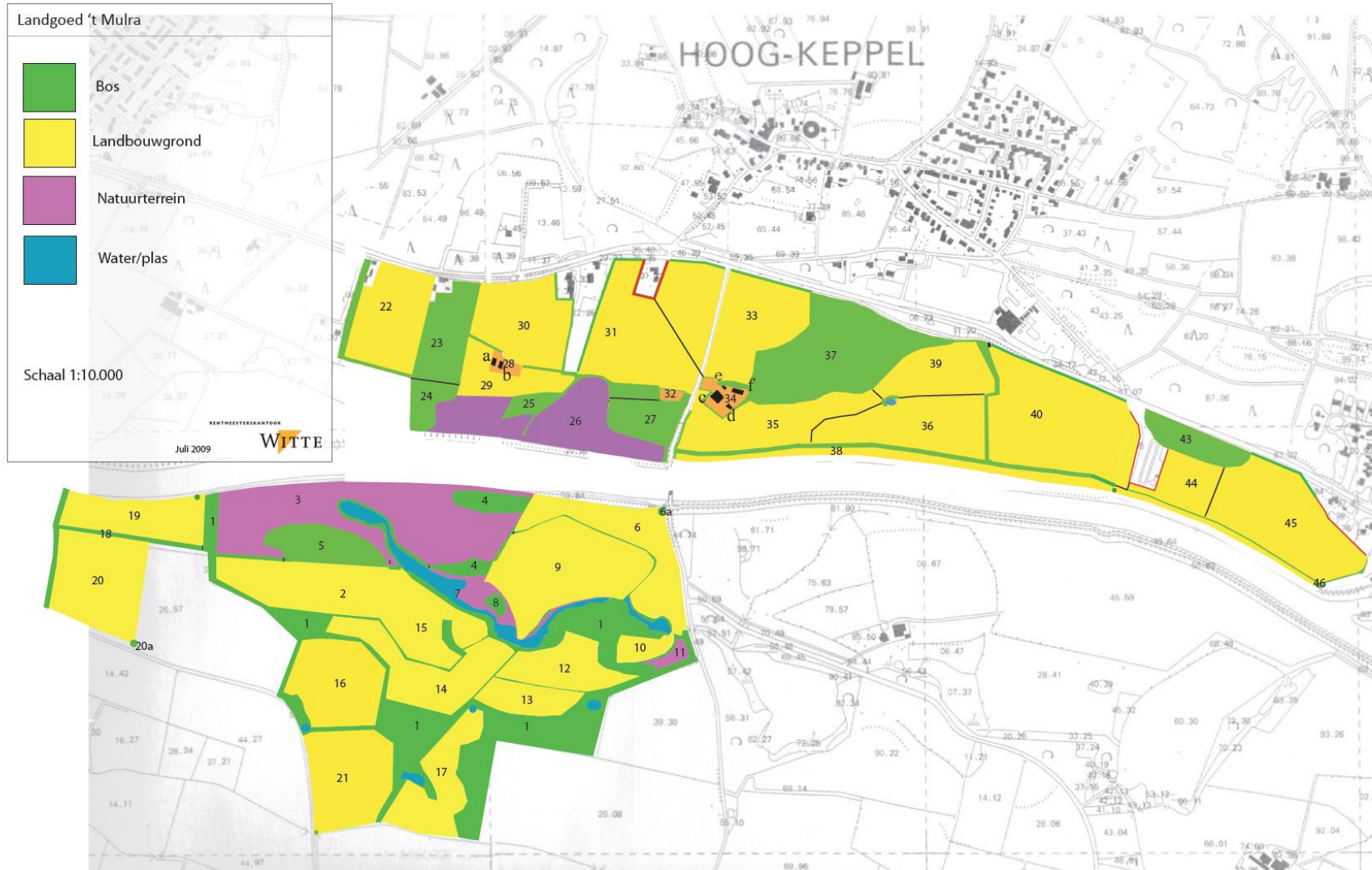
P.K. Witte

Bijlagen:

1. Ligging Landgoed 't Mulra
2. Foto-impressie Landgoed 't Mulra
3. Detail van de Cultuurlandschappelijke Waarderingskaart, onderdeel van de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030
4. Uittreksels Landschapsontwikkelingsvisie Bronckhorst-Lochem-Zutphen.
5. Bestemmingsplan Landelijk gebied Bronckhorst.
6. Uittreksel Bestemmingsplanregels Landelijk gebied Bronckhorst
7. Resultaten Broedvogelonderzoek Eldrikse Weiden 2018

Bijlage 1. Ligging Landgoed 't Mulra

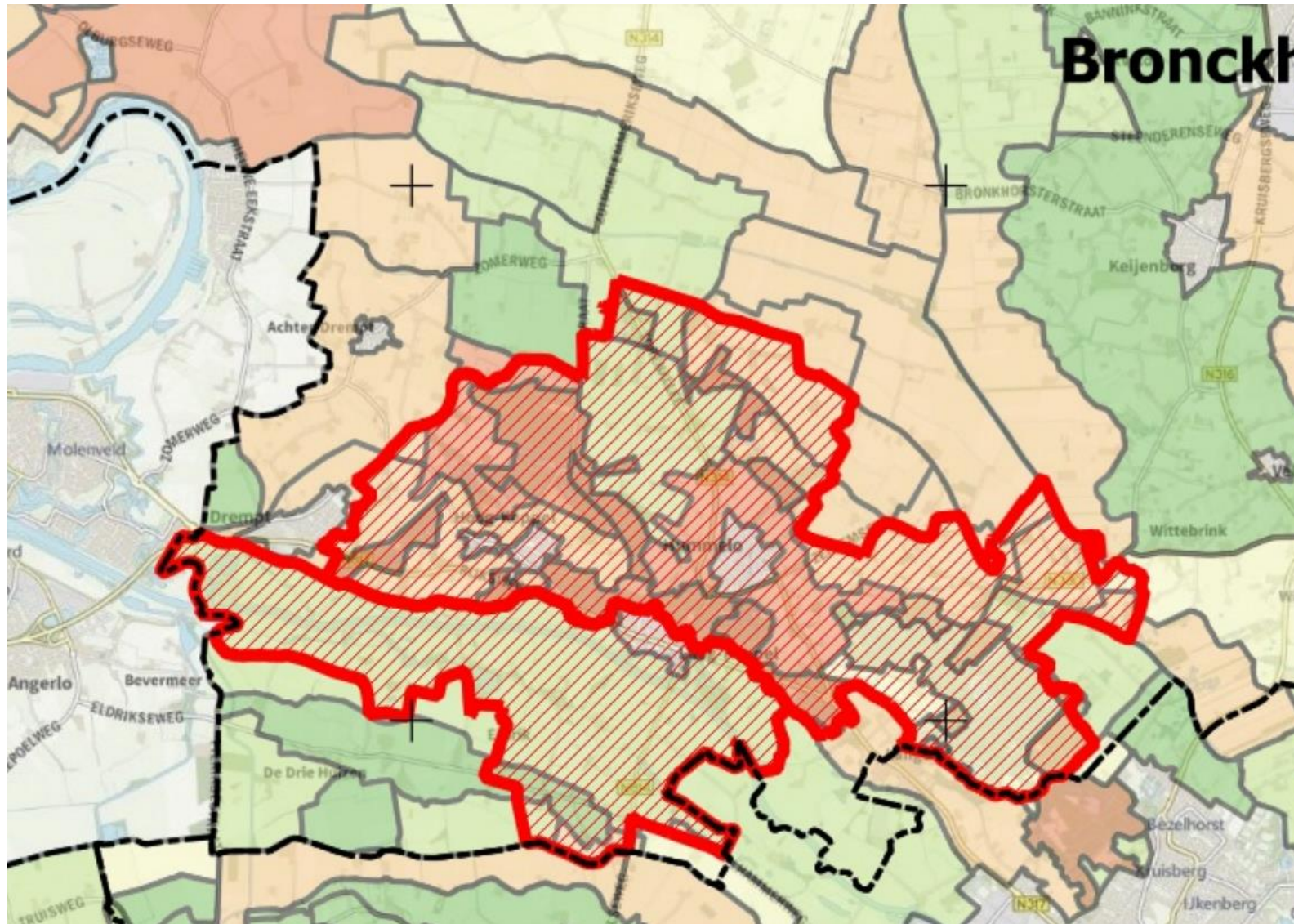

Bijlage 2. Foto-impressie Landgoed 't Mulra

Bijlage 3. Detail van de Cultuurlandschappelijke Waarderingskaart, onderdeel van de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030.

Bijlage 4. Uittreksels Landschapontwikkelingsvisie Bronckhorst-Lochem-Zutphen.

RIVIERENLANDSCHAP IJSSEL - STROOMRUGGEN EN TERRASSEN

Landschap kort beschreven

- Ruimte maat tussen 50 en 200 meter
- Terrassen en stroomruggen besloten karakter en hoger gelegen dan omliggende gronden (ca 1,5 m hoogteverschil)
- Open landschap, lichte klei en zavel
- Onregelmatige blokverkaveling
- Terrassen zijn smalle langgerekte lichtgolvende zones
- Stroomruggen zijn brede vlakten met restanten van boomgaarden en meidoornheggen
- Boomgroepen en steilranden
- Vergezichten

Bebouwing en erf

- Kleinschalige kernen / buurtschappen met bomen op hoger gelegen ruggen
- Cultuurhistorisch zeer oud
- Karakteristieke rivierenbebouwing, dwarsgevels
- Intieme sfeer, groot contrast tussen erf en landschap

104

ONGEWENSTE EN GEWENSTE ONTWIKKELINGEN

Ongewenste ontwikkeling

- Verdichten van het landschap en in het bijzonder rondom Bronckhorst
- Ontwateren
- Ontgronden en egaliseren
- Grootschalige recreatie
- Akkerbouw (mais)
- Afnemend contrast dicht – open tussen stroomruggen / terrassen en open kom- en broekgronden rondom

Gewenste ontwikkeling

- Uitbreiden meidoornhagen op ruggen
- Extensieve recreatie
- Zichtlijnen op Bronckhorst versterken
- Verdichten stroomruggen en terrassen, versterken openheid aanliggende kom- en broekgronden
- Dorpsranden landschappelijk versterken

Bestaande kwaliteit

Mogelijke kwaliteit

105

RIVIERENLANDSCHAP IJSSEL - OUDE IJSSEL & RIVIERWEIDE

Landschap kort beschreven

- Ruimte maat 200 à 1000 m
- Open landschap
- Onregelmatige blokverkeveling, kleigronden
- Oude rivierlopen
- Afvoersloten welke parallel lopen aan de Oude IJssel
- Natte natuur en broekbossen nabij Oude IJssel
- Overwegend grasland, grondgebonden landbouw
- Gekanaliseerde rivier, scheepvaart
- Recreatievaart

Bebouwing, erf en bruggen

- Weinig tot geen bebouwing, gelegen op hoger gelegen ruggen of terpen
- Geen bebouwing buitendijks, wel binnendijks
- Bebouwing heeft agrarische uitstraling
- Cultuurhistorische bebouwing
- Scheepvaartbruggen
- Weinig ontsluiting
- Cultuurhistorie ijzeroerwinning

ONGEWENSTE EN GEWENSTE ONTWIKKELINGEN

Ongewenste ontwikkeling

- Aantasting zichtlijnen
- Doorbreking lengterichting rivierdal
- Ander gebruik dan grasland
- Grootschalige recreatie
- Nieuwe bebouwing

Bestaande kwaliteit

Gewenste ontwikkeling

- Openheid
- Erfbeplanting terpen benadrukken
- Recreatief medegebruik onderhoudswegen
- Rijkswaterstaat / Waterschap en verbeteren toegankelijkheid
- Natuurlijk graslandbeheer
- Elzen en populieren bij watergangen
- Behoud veeteelt en grondgebonden landbouw

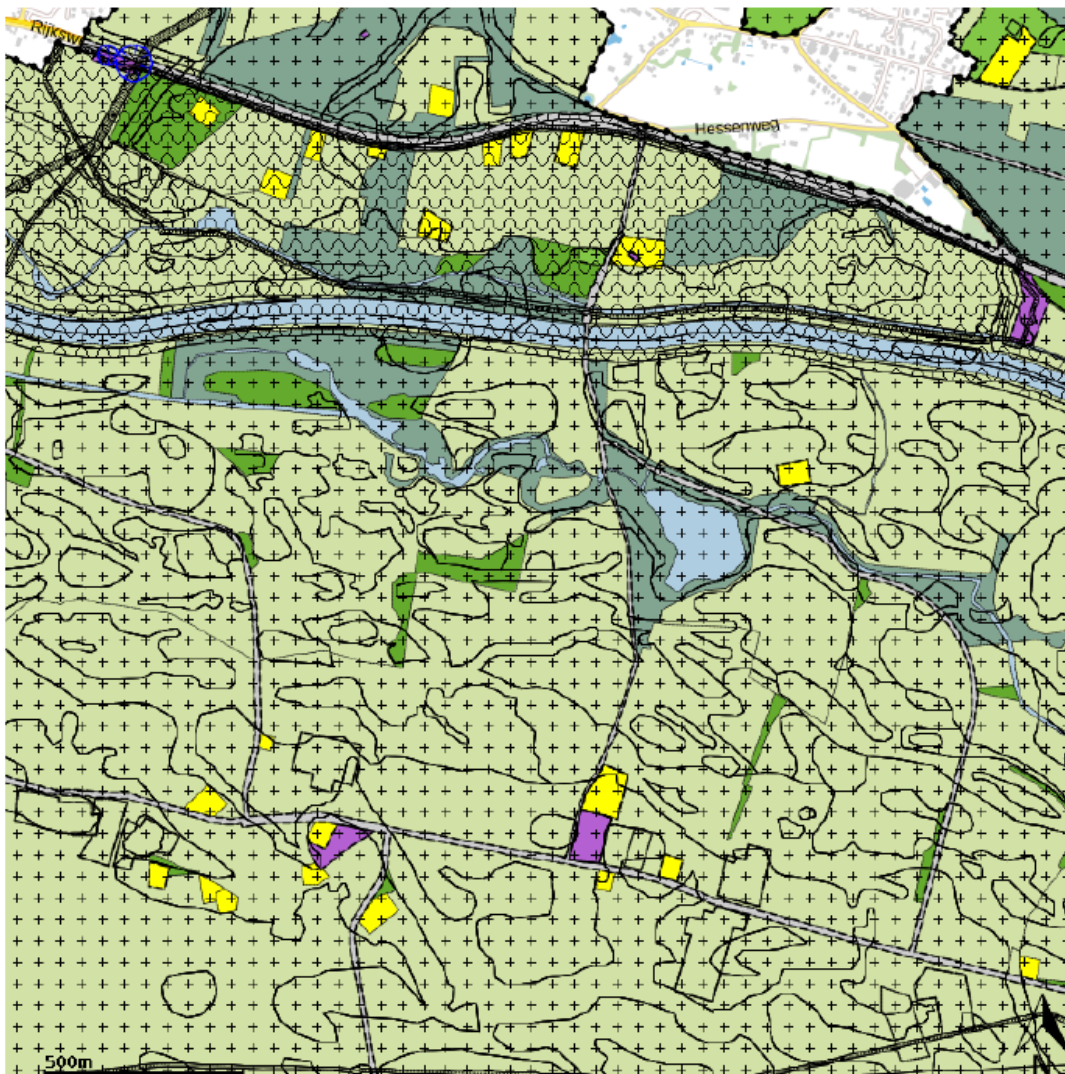

Mogelijke kwaliteit

Bijlage 5. Bestemmingsplan Landelijk gebied Bronckhorst.

Plannaam:	Landelijk gebied Bronckhorst	Datum afdruk:	2019-09-20
Naam overheid:	gemeente Bronckhorst	IMRO-versie:	IMRO2012
Type plan:	bestemmingsplan	Plan datum:	2017-05-17
Planidn:	NL.IMRO.1876.BP01048-VG01	Planstatus:	vastgesteld
Dossierstatus:	deels onherroepelijk in werking		

Legenda

 plangebied

Enkelbestemmingen

- agrarisch
- agrarisch met waarden
- bedrijf
- bedrijventerrein
- bos
- centrum
- cultuur en ontspanning
- detailhandel
- dienstverlening
- gemengd
- groen
- horeca
- kantoor
- maatschappelijk
- natuur
- overig
- recreatie
- sport
- tuin
- verkeer
- water
- wonen
- woongebied

Dubbelbestemmingen

- waterstaat
- leiding
- waarde

Bouwvlakken

 bouwvlak

Gebiedsaanduidingen

- geluidzone
- luchtvaartverkeerzone
- vrijwaringszone
- milieuzone
- veiligheidszone
- wetgevingzone
- reconstructiewetzone
- overige zone

Aanduidingen

- bouwaanduiding
- functieaanduiding
- lettertekenaanduiding
- maatvoering

Figuren

- as van de weg
- dwarsprofiel
- gevellijn
- hartlijn leiding
- relatie
- figuur IMRO2006

Gebiedsgerichte besluiten

- besluitgebied
- besluitvlak
- besluitsubvlak

Structuurvisies

 plangebied

Gescande kaarten

 plangebied

Overige besluiten

 plangebied

Artikel 4 Agrarisch met waarden - Landschap _

4.1 Bestemmingsomschrijving _

4.1.1 Algemene bestemmingsomschrijving _

De voor 'Agrarisch met waarden - Landschap' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. behoud, herstel en ontwikkeling van landschapswaarden;
- b. de uitoefening van een [agrarisch bedrijf](#);
- c. mestvergistingsinstallatie voor het verwerken van bioafval- en meststoffen van het betreffende agrarisch bedrijf op beperkte schaal, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - 54';
- d. de uitoefening van [nevenfuncties](#) bij agrarische bedrijven, zoals weergegeven in de tabel in [4.1.2](#) onder [c](#) en in [Bijlage 1 Toegelaten functies](#);
- e. bestaande tuinen behorend bij de [bedrijfswoning](#)(en) en aangrenzende bestemmingen '[Wonen](#)', '[Wonen - 1](#)' en '[Wonen - 2](#)';
- f. [aan huis verbonden activiteit](#);
- g. boerengolf, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie - boerengolf';
- h. parkeerterrein, uitsluitend ter plaatse van de functieaanduiding 'parkeerterrein';
- i. [kleinschalig kampeerterrein](#) uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie - kleinschalig kampeerterrein';
- j. modelvliegtuigbaan uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'modelvliegtuigbaan';
- k. particuliere begraafplaats, ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats';
- l. behoud en bescherming van cultuurhistorische waarden;
- m. [extensief recreatief medegebruik](#);
- n. instandhouding van waardevolle bebouwingskenmerken en -elementen van de ter plaatse voorkomende karakteristieke/monumentale bebouwing, zoals opgenomen in [Bijlage 3 Rijksmonumenten](#), [Bijlage 4 Gemeentelijke monumenten](#) en [Bijlage 5 Monumenten Inventarisatie Project \(MIP\)](#) alsmede ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van waarde - gemeentelijk monument' en de aanduiding 'specifieke vorm van waarde - rijksmonument';
- o. waterhuishoudkundige doeleinden;
- p. waterberging;
- q. bescherming en instandhouding van drinkwatervoorzieningen;
- r. nutsvoorzieningen;
- s. grondgebonden zonnepanelen en daarmee gelijk te stellen voorzieningen voor de opwekking van duurzame energie uitsluitend binnen een agrarisch [bouwvlak](#) en ten behoeve van de eigen energievoorziening;
- t. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - plattelandswoning' is een [plattelandswoning](#) toegestaan; een plattelandswoning geldt voor het overigens in deze bestemming bepaalde ten aanzien van het aantal bedrijfswoningen als [bedrijfswoning](#);
- u. verharde en onverharde paden, ondergeschikte erfverharding ten dienste van het agrarische bedrijf, en (toegangs)wegen ten dienste van (aangrenzende) bestemming(en);
- v. het hobbymatig houden van dieren en telen van gewassen;

Bijlage 7. Resultaten Broedvogelonderzoek Eldrikse Weiden 2018

Broedvogelonderzoek Eldrikse Weiden 2018

Tabel waargenomen territoria (=broedparen) 2018

Soort	Aantal territoria	Broedcode	Soort	Aantal territoria	Broedcode
Grauwe Gans	2	3	Sprinkhaanzanger	-	-
Knobbelzwaan	1	3	Bosrietzanger	5	2
Krakeend	3	3	Kleine Karekiet	17	2
Kuifeend	1	12	Spotvogel	2	2
Wilde Eend	2	12	Braamsluiper	0	0
Fazant	4	7	Grasmus	9	12
Waterral	2	2	Tuinfluiter	5	2
Waterhoen	0	0	Zwartkop	16	7
Meerkoet	4	15	Tijftjaf	13	7
Holenduif	-	-	Fitis	12	2
Houtduif	2	2	Gr. Vliegenvanger	0	0
Koekoek	2	3	Staartmees	1	3
IJsvogel	1	1	Glanskop	1	2
Grote Bonte Specht	3	7	Pimpelmees	3	3
Kleine Bonte Specht	1	2	Koolmees	7	12
Groene Specht	1	2	Boerenwaluw	2	12
Winterkoning	12	2	Boomkruiper	3	2
Heggenmus	5	2	Wielewaal	1	2
Roodborst	1	7	Gaai	1	3
Blauwborst *	2	2	Spreeuw	0	0
Nachtegaal	1	2	Vink	6	2
Gekraagde Roodstaart	-	-	Groenling	1	2
Roodborsttapuit	1	3	Goudvink	0	0
Merel	12	7	Appelvink	1	2
Zanglijster	3	2	Geelgors	2	2
Grote Lijster	0	0	Rietgors	4	3
			Totaal territoria	178	
			Totaal soorten	43	

Reactie 53

Beste lezer,

Het volgende formulier is bij uw organisatie ingediend.

Naam formulier: Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 (Z107695)

Referentie: 000000013fe7

Datum en tijdstip: 21-09-2019 20:01 uur

Uw gegevens

Met dit formulier kunt u reageren op de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030. Wij gebruiken uw gegevens uitsluitend voor dit onderwerp. We bewaren ze niet langer dan noodzakelijk.

Uw naam: J.J.H. Hoeben

Straatnaam + huisnummer: [REDACTED]

Woonplaats: Hoog-Keppel

E-mailadres: [REDACTED]

Wat is uw reactie?: Als inwoner van Hoog-Keppel heb ik kennisgenomen van de Verrijkte Routekaart, waarop door de inwoners t/m 22 september a.s. gereageerd kan worden. Met de meeste ideeën in de routekaart kan ik instemmen. Niet met de passages over Windmolens. U geeft aan dat er 2 locaties in de gemeente zijn die worden onderzocht, zonder aan te geven waar die locaties zijn. Het blijkt sinds kort dat 1 locatie ten zuiden van de Oude IJssel ligt, op ca. 1/2 km van de woningen in Keppel en Eldrik. Uit allerlei informatiebronnen heb ik vernomen dat windmolens van 200 meter hoogte onder meer hoorbare en onhoorbare geluidstrillingen veroorzaken, die bij veel mensen in een straal van 5 kilometer van een windmolen overlast kunnen veroorzaken, zoals bijvoorbeeld slapeloosheid en hartklachten. Ik verwijs u naar het artikel "Opeens stond die windmolen in de tuin" in NRC van zaterdag 14 september j.l., waarin diep ingegaan wordt op de

overlast en gezondheidsproblemen, die zich bij onwonenden van windmolens kunnen voordoen. Dit artikel gelieve u te beschouwen als opgenomen in deze reactie. Ik sluit mij daarom aan bij het verzoek van het Actiecomité Tegenwind Keppel en Eldrik aan u om de besluitvorming met minimaal een half jaar uit te stellen en de omwonenden van deze locatie ruimschoots in de gelegenheid te stellen om kennis te nemen van alle facetten rond windmolenparken, welke men nodig heeft om een gefundeerd oordeel over deze locatie te vormen. Dit is voorlopig mijn mening. T.z.t volgt meer.

U kunt eventueel bijlage(n) meesturen. Met de knop 'Bestand(en) toevoegen' kunt u meerdere bijlagen toevoegen.

Let op: een bestand mag niet groter zijn dan 8Mb en de totale grootte van alle bestanden mag niet meer dan 19Mb zijn.

Zijn uw bestanden te groot om mee te sturen, dan kunt u de bijlage(n) ook mailen aan info@bronckhorst.nl. Vermeld daarbij in elk geval uw (organisatie)naam en 'Bijlage(n) bij Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030'.

Bijlage:

Met vriendelijke groet,

SIMform
(Deze email is automatisch gegenereerd)

Reactie 54

Beste lezer,

Het volgende formulier is bij uw organisatie ingediend.

Naam formulier: **Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 (Z107695)**

Referentie: **000000013ff3**

Datum en tijdstip: **21-09-2019 23:42 uur**

Uw gegevens

Met dit formulier kunt u reageren op de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030. Wij gebruiken uw gegevens uitsluitend voor dit onderwerp. We bewaren ze niet langer dan noodzakelijk.

Uw naam: **M.Huntelaar**

Straatnaam + huisnummer: **██████████**

Woonplaats: **Hummelo**

E-mailadres: **██████████**

Wat is uw reactie?: **zie bijlage.**

Bijlage: **Reactie verrijkte routekaart Bronckhorst.docx (19 KB)**

Met vriendelijke groet,

SIMform
(Deze email is automatisch gegenereerd)

Inspraakreactie betreffende de Verrijkte routekaart energieneutraal Bronckhorst 2030

Hummelo, 21 september 2019.

Geachte gemeenteraad en college,

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de Verrijkte routekaart energieneutraal Bronckhorst 2030. Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid om een inspraakreactie te geven over deze Verrijkte routekaart energieneutraal Bronckhorst 2030 (inclusief de daarbij behorende stukken).

Een aantal zaken in de Verrijkte routekaart en bijbehorende stukken zijn onvoldoende duidelijk omschreven of onduidelijk grafisch weergegeven. Het is wenselijk dat op het kaartmateriaal duidelijk en gedetailleerd zichtbaar is waar bepaalde ontwikkelingen wel of niet mogelijk zijn.

De belemmeringszones moeten duidelijk zichtbaar zijn zodat alle partijen weten wat wel of niet mogelijk is. In het document "Bronckhorster ruimtelijke afweging bij energie-initiatieven" staat onder punt 4 te lezen dat de bouw van windmolens niet is toegestaan binnen een afstand van 2 km tot een beschermd stads- of dorpsgezicht, het is wenselijk dat op een kaart duidelijk is aangegeven welk gebied dit betreft. Ook de kaart "landschappelijke waardering" is slecht leesbaar. Om onduidelijkheid en latere discussie te voorkomen is het wenselijk dat kaarten duidelijk zijn en geen ruimte laten voor verschillende interpretaties. In de 'Inpassingsmatrix Duurzame energie in Bronckhorst' ontbreekt de kolom met gebieden van 'Bijzonder maatschappelijke waardering'. Op de kaart waarop de cultuurlandschappelijke waardering weergegeven is, staat bijvoorbeeld de gehele Achterhoek. Hierdoor is het gebied waarop het betrekking heeft, nl. de gemeente Bronckhorst, zeer klein weergegeven en voor velerlei uitleg vatbaar.

In de energiemix wordt uitgegaan van gegevens uit 2015 terwijl het document de visie 2030 weergeeft. Sinds een aantal jaren zijn er in de gemeente diverse initiatieven genomen en uitgevoerd die geleid hebben tot meer gebruik van duurzame energiebronnen en besparing van energie door burgers en bedrijven. De ontwikkeling van zonne-energie bijvoorbeeld biedt veel mogelijkheden en wordt succesvol ingezet in de gemeente. Het is wenselijk om uit te gaan van actuele cijfers (2018/2019) en daar de plannen op te baseren. Bovendien lijkt het op dit moment niet verstandig om meer energie op te wekken dan noodzakelijk is. Daarnaast is het van belang om rekening te houden met de ontwikkeling van nieuwe technologie voor opwekking van energie en innovaties van bestaande vormen van opwekking (bijvoorbeeld waterstof).

De verrijkte routekaart maakt naast diverse andere vormen van energieopwekking de opwekking van energie met wind mogelijk. Er bestaat veel onduidelijkheid over de neveneffecten van de opwekking van windenergie en er is steeds minder draagvlak voor windenergie. Dit heeft o.a. te maken met de omvang van de windturbines. Turbines met hoogtes van 150-200 meter zijn niet inpasbaar in het Nederlandse landschap en dergelijke windturbines zijn zeker in het Achterhoekse coulisselandschap disproportioneel. Daarnaast is er twijfel over nut en rendement van windenergie. Ook heeft windenergie nadelen als het gaat om de aantasting van het landschap, afname van biodiversiteit, slagschaduw en het licht van windturbines. Windturbines leiden tot aantasting van het woongenot van omwonenden en tot waardedaling van woningen in de buurt van windturbines. De meest belangrijke reden voor het afnemende draagvlak voor windenergie zijn de gezondheidsrisico's.

Met name voor de gezondheidseffecten van windturbines vraag ik uw aandacht en doe ik een beroep op uw verantwoordelijkheid hierin voor de inwoners van de gemeente Bronckhorst. De routekaart en de inpassingsmatrix houden onvoldoende rekening met effecten en uitwerkingen van m.n. windparken op de volksgezondheid. Uit diverse wetenschappelijke onderzoeken komt naar voren dat het wonen nabij windmolenparken negatieve gevolgen heeft voor de volksgezondheid. In landen waar al veel

ervaring is met windmolenparken wordt de realisatie van projecten voor nieuwe windmolenparken uitgesteld in afwachting van verdere onderzoeken.

In het buitenland, waar men al veel ervaring heeft met windparken zijn de eisen t.a.v. afstanden tussen woongebieden en windparken bijgesteld. Deze nieuwe inzichten zijn niet verwerkt in de inpassingsmatrix. In diverse landen gelden veel zwaardere normen voor wat betreft de afstand tussen en windturbine en een woning, ophogen van de genoemde afstand van 400 meter is wenselijk in het belang van de volksgezondheid. We verzoeken om de afstand van 400 meter aan te passen in lijn met andere landen. Daarbij valt te denken aan elders gehanteerde uitgangspunten zoals bijvoorbeeld een afstand van 10 % van de tiphoogte of bij turbines van 150 meter hoogte een afstand van minimaal 3 kilometer tot woningen. Nader onderzoek moet vaststellen of de genoemde afstand van 400 meter zoals genoemd in de routekaart, niet veel groter moet worden. In sommige artikelen wordt al gesproken over een afstand van 30 kilometer. De gemeente Bronckhorst zou geen risico's moeten nemen en besluitvorming over windenergie moeten uitstellen tot er (internationaal) meer bekend is over de effecten van windenergie.

Windturbines geven veel geluidsoverlast door laag frequent en infrason geluid, hetgeen veel impact heeft op de gezondheid. Afhankelijk van geografische en atmosferische omstandigheden, kan het geluid van windturbines tot op vele kilometers hoorbaar zijn. Geluidshinder is een directe aantasting van het woon- en leefklimaat van mensen in hun eigen huis. Het geluid van een grote windturbine kan tot op 2 kilometer hoorbaar zijn, waarbij het pulserende karakter zeer storend is. Infrason geluid is niet hoorbaar voor de mens maar het lichaam neemt de lage frequenties wel waar en dit leidt tot gezondheidsproblemen. Langdurige blootstelling hieraan kan verschillende gezondheidsklachten geven zoals vermoeidheid, hoofdpijn, concentratieverlies, verstoorde nachtrust en fysiologische stress veroorzaken. In diverse landen wordt een direct verband gelegd tussen gezondheidsklachten en het wonen in de buurt van windturbines. Infrason geluid kan zich over grote afstanden verplaatsen door de lucht. Dit geluid kan zelfs ramen of deuren of hele huizen laten trillen. Op steeds meer plekken wordt overwogen om geen windturbines meer op land te bouwen. Bij de nieuwe normen gaat het over de gemiddelde geluidsbelasting over een jaar. Dus valt een periode met veel geluid weg tegen een periode met weinig geluid. Dit is voor inwoners niet te controleren. Het is wenselijk om nader onderzoek te doen naar de Nederlandse geluidsnormen, rekening houdend met laagfrequent/infrason geluid en de gezondheidseffecten en pas na bekendwording van die uitkomsten te besluiten of windenergie in Bronckhorst wel of niet wordt toegestaan.

Initiatiefnemers van energieprojecten ontvangen jaarlijks forse vergoedingen voor het hebben van een windmolen op hun grond. Dit staat veelal niet in verhouding tot het bedrag dat de gedupeerde omwonenden als schadevergoeding kunnen krijgen. De routekaart laat teveel ruimte voor initiatiefnemers die een financieel belang hebben. In de routekaart moet duidelijk vermeld worden dat het woongenot van direct betrokkenen prevaleert boven financiële motieven, anders wordt de routekaart een handleiding voor uitverkoop van de publieke ruimte. Het is niet in geld uit te drukken hoeveel gezondheid waard is. U kunt een garantie geven op een gezonde leefomgeving door de mogelijkheid van de realisatie van windenergie pas toe te staan nadat er 100% duidelijkheid bestaat over de risico's

Windmolenparken hebben naast het zwaarwegende belang van de volksgezondheid, ook grote negatieve impact op landschappelijke waarden, flora & fauna/biodiversiteit, woongenot van inwoners en waarde van woningen in de omgeving van een windmolenpark. In de verrijkte routekaart is er onvoldoende aandacht voor het woongenot van bewoners. Bij grote windturbines (200m) en windmolenparken wordt zwaar inbreuk gedaan op landschappelijke waarden. Als er al windturbines worden geplaatst, is de oproep om windmolenparken te situeren daar waar de windturbines een zo optimaal mogelijk rendement hebben (o.a. voldoende wind, hoge ligging), en niet in gebieden met hoog landschappelijk en ecologische waarden.

Windturbines maken het landschap en onze gemeente minder aantrekkelijk voor de huidige en voor toekomstige inwoners. We zullen een aantrekkelijke gemeente moeten zijn voor inwoners van buiten, mede om de vergrijzing tegen te gaan. Daarnaast is een landschap met windmolens niet aantrekkelijk voor toeristen. Voor onze gemeente is het toerisme van economisch belang en moet gekoesterd worden.

Duurzame energie is van groot belang en ik onderschrijf de noodzakelijke energietransitie maar dit mag niet ten koste gaan van de gezondheid van inwoners. De energiemix moet van dien aard zijn dat er zo min mogelijk inbreuk wordt gedaan op gezondheid, landschappelijke waarde en biodiversiteit. De snelle ontwikkelingen van innovaties op het terrein van duurzame energieopwekking bieden mogelijk op termijn betere of alternatieve vormen van duurzame energie dan windenergie met minder schade voor mens, biodiversiteit en landschap.

Daarom verzoek ik u bij de vaststelling van de verrijkte routekaart rekening te houden met bovenstaande. Ik verzoek u om de mogelijkheid tot opwekking van windenergie te schrappen totdat er volledig duidelijkheid bestaat over de consequenties en risico's. Ik vertrouw er op dat het College en de gemeenteraad de gezondheid van de inwoners hoog in het vaandel heeft staan en er geen besluiten worden genomen die de gezondheid en het woongenot van de inwoners kunnen schaden.

Met vriendelijke groet,

M.Huntelaar

W.Huntelaar-Elbertsen

 Hummelo.

Reactie 55

Beste lezer,

Het volgende formulier is bij uw organisatie ingediend.

Naam formulier: **Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 (Z107695)**

Referentie: **000000014029**

Datum en tijdstip: **22-09-2019 20:38 uur**

Uw gegevens

Met dit formulier kunt u reageren op de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030. Wij gebruiken uw gegevens uitsluitend voor dit onderwerp. We bewaren ze niet langer dan noodzakelijk.

Uw naam: **M. Groot- Van Dillen**

Straatnaam + huisnummer: **██████████**

Woonplaats: **Hengelo Gld**

E-mailadres: **██████████**

Wat is uw reactie?: **In aanvulling op de reactie die ik eerder gaf mede namens Stichting Bronckhorst Windturbinevrij het volgende:**

Naar aanleiding van het hevige protest dat niet alleen afgelopen maart rondom 't Zand, maar ook nu rondom de initiatieven voor winturbines in Laag-Keppel is ontstaan, mag het het college en de raad duidelijk zijn dat er geen draagvlak is voor zeer hoge windmolens in Bronckhorst.

Het feit dat slechts weinigen op de hoogte zijn van de

ophanden zijnde besluitvorming, hetgeen bleek uit vragen aan het publiek in de kerk van Hoog-Keppel afgelopen donderdagavond, betekent dat er op dit moment, deze maand geen definitieve besluiten mogen worden genomen ten aanzien van het toestaan van 12 zeer hoge windmolens in Bronckhorst. U kunt dat de burger niet aandoen. (zie ook het NRC-artikel van 12 september jl).

In Hoog Keppel werd duidelijk dat er meer initiatiefnemers voor windmolenparken zijn in Bronckhorst. Wij verzoeken de gemeente uitdrukkelijk om aan de bewoners kenbaar te maken waar die initiatieven gelokaliseerd zijn. Dat kan de gemeente zelf doen, of ze kan er bij de initiatiefnemers op aandringen om de omgeving te informeren. Doen ze dat niet, dan wordt het initiatief niet in behandeling genomen. Transparantie staat voorop.

Wij verzoeken u om bovenstaande redenen en om de argumenten genoemd in onze eerdere reactie, geen besluit te nemen tot het toestaan van 12 zeer hoge windturbines in Bronckhorst of, secundair, deze besluitvorming uit te stellen tot u of de initiatiefnemers de bewoners op de hoogte gesteld hebben voordat ze voor voldongen feiten staan.

Bijlage:

Met vriendelijke groet,

SIMform
(Deze email is automatisch gegenereerd)

Reactie 56

Beste lezer,

Het volgende formulier is bij uw organisatie ingediend.

Naam formulier: Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 (Z107695)

Referentie: 000000013ff6

Datum en tijdstip: 21-09-2019 23:49 uur

Uw gegevens

Met dit formulier kunt u reageren op de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030. Wij gebruiken uw gegevens uitsluitend voor dit onderwerp. We bewaren ze niet langer dan noodzakelijk.

Uw naam: Gerard Weijers

Straatnaam + huisnummer:

Woonplaats: Hummelo

E-mailadres: [REDACTED]

Wat is uw reactie?: L.S. , vooraleerst een goede zaak dat de gemeente Bronckhorst, weliswaar in 2e instantie, het debat mbt de energie transitie opzoekt. De laatste, verrijkte, routekaart lezende, vallen mij een aantal zaken op. En meerdere tegen. Ten eerste lijken visies op het buitengebied van de afgelopen decennia plotseling flexibel te zijn. Werden in eerste structuurvisies gebieden als gesloten karakter aangeduid, zijn ze nu plotseling open landschappen. Vreemd, of juist niet, gezien de schijnbaar onbedwingbare aandrang windmolens in deze gemeente te plaatsen. Terwijl energiekaarNederland, opgesteld door KNMI en PBL laat zien dat we op de ongunstigste plek van Nederland zitten voor windenergie. Doordat elke provincie individueel zijn doelstelling moet halen, dreigen we windmolens te gaan zetten waar het niet waait en zonnepanelen waar de zon onvoldoende schijnt. Tegelijkertijd wordt waterstofgas afgedaan als "slechts" een transport- en opslagmedium

voor energie. Dat klopt, en dat is ook precies wat we nodig hebben om de alternatieve energiebronnen daar te benutten waar dat het meest efficiënt kan. En ook om de momenten dat het niet waait en de zon niet schijnt op te vangen. Onlangs gaf Ed Nijpels, toch redelijk ingevoerd in bouw en energie, aan dat de energie transitie zonder waterstof niet mogelijk is en branden inmiddels de eerste waterstof CV's in woningen en rijden de eerste auto's op deze schone brandstof. Dan is het niet slim dat prachtige netwerk van aardgasaansluitingen dat we in NL rijk zijn af te koppelen en puur op all-electric in te zetten. Dat is goede schoenen weggooiden terwijl een nieuwe inlegzool voldoende is voor jarenlang loopplezier. Natuurlijk moeten we de biomassa dat vrijkomt uit onze mooie groen omgeving benutten, het zij in bio-vergisting en dergelijke. Maar wat mijns inziens bovenaan had kunnen staan is bodemenergie. In een gemeente met zoveel woningen die ruimte genoeg hebben voor horizontale buizenstelsels en een makkelijk indringbare bodem kunnen we die kans toch niet laten schieten? Om dat ook bereikbaar te maken in het waterwingebied zou de gemeente samen met Vitens om de tafel kunnen. De terechte zorg van Vitens is de antivries en -corrosie stoffen in dergelijke systemen en de bijbehorende risico's bij lekkage. Zouden we die echter door biologisch afbreekbare, laag toxische stoffen kunnen vervangen maken we de toegang tot de warmte van moeder aarde voor vele gezinnen in NL mogelijk. Tot slot: de energie transitie is een pittig vraagstuk dat op korte termijn actie vereist. Vergeet daarbij niet dat we momenteel in Nederland een energiebron afsluiten die relatief schoon, goedkoop en praktisch is, zijnde aardgas. Maar we stoppen omdat we de impact op een deel van onze bevolking niet meer accepteren. Terecht, kwaliteit van leven moet leidend zijn, de mens is geen economische eenheid. Aan levenskwaliteit heeft Bronckhorst enorm veel te bieden, deze mag door een energie transitie niet beperkt worden, maar moet die versterken.

U kunt eventueel bijlage(n) meesturen. Met de knop 'Bestand(en) toevoegen' kunt u meerdere bijlagen toevoegen.

Let op: een bestand mag niet groter zijn dan 8Mb en de totale grootte van alle bestanden mag niet meer dan 19Mb zijn.

Zijn uw bestanden te groot om mee te sturen, dan kunt u de bijlage(n) ook mailen aan info@bronckhorst.nl. Vermeld daarbij in elk geval uw (organisatie)naam en 'Bijlage(n) bij Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030'.

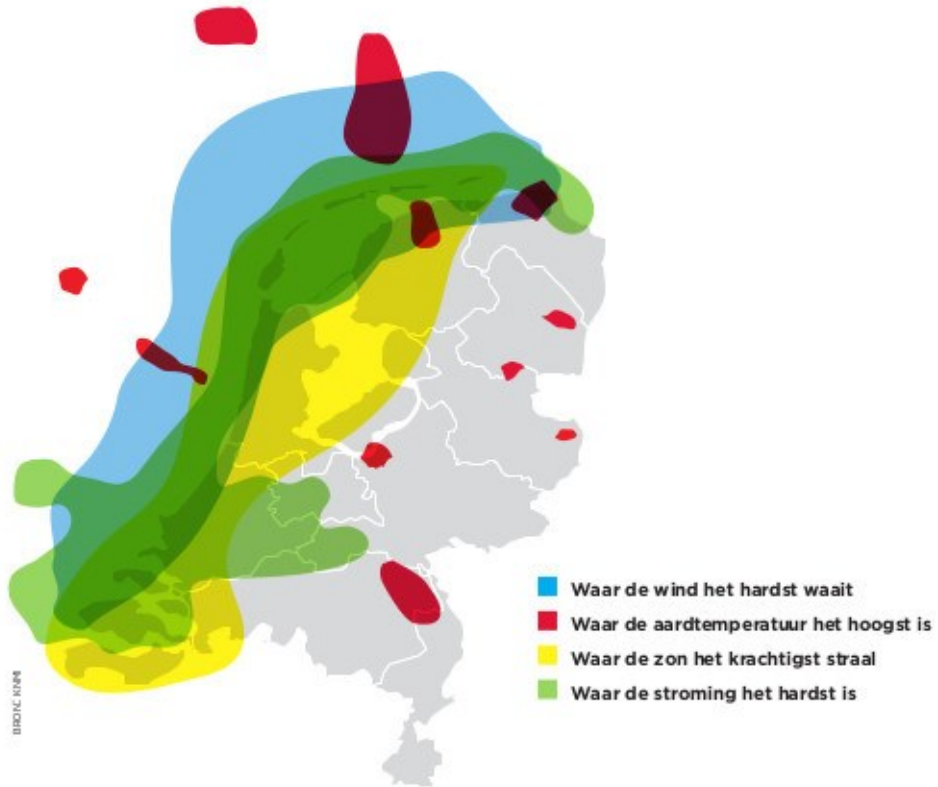
Bijlage: **energiekaartNederland.jpeg (44.3 KB)**

Met vriendelijke groet,

SIMform
(Deze email is automatisch gegenereerd)

DE NEDERLANDSE ENERGIE-PLATTEGROND

De beste gebieden voor zonne- en windenergie, aardwarmte en getijdenstroom

Reactie 57

Beste lezer,

Het volgende formulier is bij uw organisatie ingediend.

Naam formulier: **Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 (Z107695)**

Referentie: **000000014026**

Datum en tijdstip: **22-09-2019 20:32 uur**

Uw gegevens

Met dit formulier kunt u reageren op de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030. Wij gebruiken uw gegevens uitsluitend voor dit onderwerp. We bewaren ze niet langer dan noodzakelijk.

Uw naam: **A. Nieuwenhuis**

Straatnaam + huisnummer:

Woonplaats: **HUMMELO**

E-mailadres:

Wat is uw reactie?:

In de bijlage treft u de reactie van mevrouw A. Nieuwenhuis. Ze is onze buurvrouw en wil graag bijgaande brief indienen als reactie op de Routekaart. Mevrouw Nieuwenhuis heeft geen e-mailadres en heeft ons verzocht om de brief te verzenden. Verdere correspondentie met mevrouw Nieuwenhuis s.v.p. op haar postadres en NIET via ons mailadres.

U kunt eventueel bijlage(n) meesturen. Met de knop 'Bestand(en) toevoegen' kunt u meerdere bijlagen toevoegen.

Let op: een bestand mag niet groter zijn dan 8Mb en

de totale grootte van alle bestanden mag niet meer dan 19Mb zijn.

Zijn uw bestanden te groot om mee te sturen, dan kunt u de bijlage(n) ook mailen aan info@bronckhorst.nl. Vermeld daarbij in elk geval uw (organisatie)naam en 'Bijlage(n) bij Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030'.

Bijlage: **bezwaar routekaart A. Nieuwenhuis.docx (14.3 KB)**

Met vriendelijke groet,

SIMform
(Deze email is automatisch gegenereerd)

Inspraakreactie betreffende de Verrijkte routekaart energieneutraal Bronckhorst 2030

Hummelo, 21 september 2019.

Geachte gemeenteraad en college,

Ik heb kennis genomen van de Verrijkte routekaart van de gemeente Bronckhorst. Daarin staat opgenomen dat opwekking van energie met windmolens tot de mogelijkheden behoort.

Om een aantal redenen lijkt het me niet wenselijk om windmolens of windmolenparken in de gemeente toe te staan. Daarbij noem ik onderstaande redenen:

- Risico's voor de gezondheid van omwonenden van windmolens. Hierover wordt steeds meer bekend en mensen kunnen verschillende ernstige en vervelende gezondheidsklachten krijgen. De gemeente mag hierin geen risico's nemen.
- Windmolens, en zeker grote windmolens van grote hoogte en met sterke motoren, zijn een vervuiling van het landschap en van onze mooie gemeente waar ik al bijna mijn hele leven met veel plezier woon. Het landschap wordt aangetast door windmolens en windmolens hebben negatieve gevolgen voor de natuur.
- Naast de gezondheidsrisico's noem ik ook de waardedaling van woningen in de omgeving van windmolens. Niemand is gebaat bij die waardedaling van huizen. Het is ook belangrijk om de gemeente aantrekkelijk te houden voor mensen die er nu wonen of in de gemeente willen gaan wonen en daarbij speelt een mooi landschap zeker mee.

Daarom verzoek ik u om in de gemeente geen windenergie toe te staan en andere vormen van energie in te zetten die niet schadelijk zijn voor de inwoners van Bronckhorst.

Met vriendelijke groet,

A.Nieuwenhuis

Hummelo

Reactie 58

Beste lezer,

Het volgende formulier is bij uw organisatie ingediend.

Naam formulier: **Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030 (Z107695)**

Referentie: **000000014017**

Datum en tijdstip: **22-09-2019 16:16 uur**

Uw gegevens

Met dit formulier kunt u reageren op de Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030. Wij gebruiken uw gegevens uitsluitend voor dit onderwerp. We bewaren ze niet langer dan noodzakelijk.

Uw naam: **Renate Bouwman**

Straatnaam + huisnummer:

Woonplaats: **Hummelo**

E-mailadres:

Wat is uw reactie?:

Er kan m.i. nog niet ingestemd worden met het voorstel dat er ligt. Het biedt onvoldoende duidelijke kaders om vergunningaanvragen te kunnen toetsen. De belangrijkste is dat windturbines uitgesloten dienen te worden, dan wel met een minimale afstand van vier KM van een woning. Er is te veel risico voor de gezondheid. Nu instemmen met het voorstel is te vroeg, opgebouwd vertrouwen gaat te paard. Wel mag van de inwoners verwacht worden dat er wordt mee gedacht over mogelijkheden voor de klimaatopgave. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Er dient ook wat opgenomen te worden over het voorkomen van schade op gezondheid, beeld en waardevermindering o.g. Het is van belang dat we solidair blijven en voorkomen dat één of enkele gezinnen worden benadeeld ter faveure van de gemeenschap.

U kunt eventueel bijlage(n) meesturen. Met de knop 'Bestand(en) toevoegen' kunt u meerdere bijlagen toevoegen.

Let op: een bestand mag niet groter zijn dan 8Mb en de totale grootte van alle bestanden mag niet meer dan 19Mb zijn.

Zijn uw bestanden te groot om mee te sturen, dan kunt u de bijlage(n) ook mailen aan info@bronckhorst.nl. Vermeld daarbij in elk geval uw (organisatie)naam en 'Bijlage(n) bij Reactieformulier Verrijkte Routekaart Energieneutraal Bronckhorst 2030'.

Bijlage:

Met vriendelijke groet,

SIMform
(Deze email is automatisch gegenereerd)

Reactie 59

Beste lezer,

In de bijlage treft u onze zienswijze over de 'Verrijkte Routekaart Bronckhorst 2030'.

Namens onze voorzitter Marja Hartman-Oosterink.

Met vriendelijke groet,

Maarten Hiddink

Secretaris LTO Noord afdeling West Achterhoek

Geacht college van Bronckhorst,

Bij deze dient de LTO Noord afdeling West Achterhoek de haar zienswijze in op de 'Verrijkte Routekaart 2030'.

LTO Noord afdeling West Achterhoek waardeert de vooruitstrevende hogere verduurzamingsambitie dan voortvloeit uit het voorgenomen Nationale Energieakkoord. Daarom stemmen wij in grote lijnen in met de inhoud van de 'Verrijkte Routekaart Bronckhorst Energieneutraal 2030'.

Echter hebben wij de volgende opmerkingen dan wel vragen.

-Bij het onderdeel 'Mest-vergisting' word alleen mono-vergisting op het bedrijf toegestaan. Dit betekent dat hierdoor co-vergisting installaties zijn uitgesloten. Wij zijn van mening dat co-vergisting installaties niet op voorhand moeten worden uitgesloten. Daarnaast vinden wij dat de mogelijkheid geboden moet worden om installaties met meerdere bedrijven gezamenlijk te exploiteren. In veel gevallen is de bedrijfsomvang te klein voor een rendabele vergister. Echter kan in gezamenlijkheid deze mono/co-vergister wel worden gerealiseerd. De gemeente zou bij co-vergisting kunnen participeren om zo berm maaisel en overige biomassa om te zetten in groene energie.

-Bij het onderdeel 'Wind' bent u van mening dat bij de energie opgewekt door wind er een deel van de opbrengst gestort moet worden in een Omgevingsfonds (richtlijn nwea)

Onze vraag hierbij is of deze storting ook geldt voor kleine turbines. Waarbij de kleine turbine in eigendom is van een agrarisch ondernemer en een maximale hoogte heeft van 25 meter. U staat deze turbine immers toe op het agrarisch bouwblok. Indien er toch een deel van de opbrengst gestort moet worden zijn wij daar op tegen omdat dan de financiële haalbaarheid nihil wordt en dat staat de realisatie ervan in de weg.

-Onder kopje 'Biomassa' word gesproken over landbouwafval.

Het is ons niet duidelijk wat u hieronder verstaat. Waarschijnlijk worden reststromen bedoeld welke niet meer geschikt zijn voor consumptie van mens en dier. Daarom vinden wij de term 'afval' ongepast, het mag in veel situaties onder voorwaarden gebruikt worden in de bedrijfsvoering. Wij verzoeken u om de term 'landbouw afval' te herzien in de term 'reststromen uit de landbouw'.

-In het onderdeel 'Biogas' staat dat de gemeente nauw samen werkt met LTO om zaken rondom grondgebondenheid en het sluiten van kringlopen uit te werken. Uiteraard werken wij voortdurend samen met u, echter zijn er, ondanks de actualiteit van deze onderwerpen, op het gebied van grondgebondenheid en het sluiten van kringlopen geen concrete dossiers. Wellicht bedoelt u hier het dossier: de Regionale Energie Strategie Achterhoek.

In de gesprekken die met onze afdeling LTO West Achterhoek in het kader van de Routekaart Bronckhorst zijn gehouden zijn hierover geen afspraken gemaakt. Wij verzoeken u om de zinsnede uit het rapport te verwijderen. Vanzelfsprekend blijft de LTO in de toekomst graag samenwerken aan de huidige en nieuwe dossiers.

-Onder het kopje 'Uitgangspunten en maatregelen', wordt aangegeven dat er ongeveer 200 ha. zonnepanelen op landbouwgrond nodig zullen zijn.

U kent ons standpunt wij zijn tegen zonnevelden op landbouwgrond, zeker wanneer daken van gebouwen onbenut zijn! Wanneer alle daken zijn benut kunnen overige terreinen en ruimtes welke niet in gebruik zijn, zoals taluds en berm, groene ruimten op bedrijfsterreinen, etc. worden voorzien van zonnepanelen. Wanneer al deze opties zijn benut kan worden overwogen om eventueel landbouwgrond op te offeren voor het opwekken van zonne-energie. Voordat deze stap wordt gezet willen wij aantoonbaar hebben dat alle lagere treden van de zonneladder uitgebreid zijn verkend en benut of werkelijk onmogelijk zijn.

Tot slot: Energiedoelstellingen zijn gebaat bij het juiste schaalniveau en in deze visie staat er niets vermeld dat er op dit moment gebiedsbetrokken overheden en ondernemers samenwerken in de Regionale Energie Strategie Achterhoek. Het lijkt ons ongewenst om op twee schaalniveaus en dan ook nog eens met verschillende ambitieniveaus te werken.

Uiteraard zijn wij bereid, indien nodig, om onze zienswijze nader toe te lichten.

Hoogachtend,

M.J. Hartman-Oosterink

Voorzitter LTO Noord afdeling West Achterhoek.

Contact: ltonoord.west-achterhoek@outlook.com

Reactie 60

Gemeente Bronckhorst
T.a.v. de gemeenteraad en
het college van burgemeester en wethouders
Elderinkweg 2
7255 KA HENGELO

Graag uw aandacht!

Ons postbusadres is komen
te vervallen. Nieuw adres:
Maliebaan 74,
3581 CV Utrecht

Telefoon +31 (0) 30 23 00 230
Telefax +31 (0) 30 23 00 504

Website: www.amice-advocaten.nl

Tevens per fax naar 0575 - 75 05 99 en

per e-mail: info@bronckhorst.nl; m.besselink@bronckhorst.nl; w.buunk@bronckhorst.nl;
e.blaauw@bronckhorst.nl; p.hofman@bronckhorst.nl; b.drewes@bronckhorst.nl;
p.bakker@bronckhorst.nl; c.berendsen@bronckhorst.nl; m.berenschot@bronckhorst.nl;
j.bergervoet@bronckhorst.nl; u.terbraak@bronckhorst.nl; r.bruns@bronckhorst.nl;
d.ebbers@bronckhorst.nl; j.engels@bronckhorst.nl; h.evers@bronckhorst.nl;
a.vanderhouwen@bronckhorst.nl; c.jansen@bronckhorst.nl;
y.kleinbraskamp@bronckhorst.nl; j.kleinlenderink@bronckhorst.nl;
t.vanlinder@bronckhorst.nl; t.lusink@bronckhorst.nl; j.meulenveld@bronckhorst.nl;
h.pelgrom@bronckhorst.nl; w.pelgrom@bronckhorst.nl; l.preijde@bronckhorst.nl;
h.vanrooijen@bronckhorst.nl; a.spekschoor@bronckhorst.nl; r.vanvelsen@bronckhorst.nl;
m.westerink@bronckhorst.nl; r.weverink@bronckhorst.nl; griffie@bronckhorst.nl

INZAKE : Windturbines gemeente Bronckhorst
E-MAIL : r.vandomselaar@amice-advocaten.nl
UTRECHT, 23 september 2019

Geachte leden van de Gemeenteraad, geacht College!

In aansluiting op mijn schrijven d.d. 16 september jl., bericht ik u namens cliënten het volgende.

In voornoemd schrijven hebben cliënten uitgebreid gemotiveerd waarom het realiseren van windturbines in uw gemeente geen optie is en de Verrijkte Routekaart op zeer veel onderdelen onjuist, onvolledig en gebrekkig is, alsmede dat cliënten zich tot het uiterste zullen verzetten tegen een eventueel voornemen om nabij hun woningen windturbines te realiseren.

Cliënten zijn op 20 september jl. door de wethouder, de heer P. Hofman, geïnformeerd dat de Verrijkte Routekaart met enkele aanpassingen morgen (24 september a.s.) ter stemming wordt gebracht aan het college van B&W, alsmede dat cliënten op deze dag een reactie zullen ontvangen op het schrijven van 16 september jl.

Cliënten wensen wellicht ten overvloede, doch zuiver voor de goede orde, de volgende informatie met u te delen.

Geen adequate inspraak

Zoals cliënten in het schrijven d.d. 16 september jl. hebben aangegeven, zijn zeer weinig bewoners op de hoogte van de Verrijkte Routekaart. Ook tijdens de zeer druk bezochte informatieavond van het Actiecomité in de kerk van Hoog-Keppel op 19 september jl. bleek dat tot een week geleden slechts 4 van de 220(!) aanwezigen bekend waren met de Verrijkte Routekaart. Van deze vier personen waren nota bene twee lid van het Actiecomité Op en um 't Hengelse Zand. Derhalve heeft uw gemeente slechts 2% van haar inwoners weten te bereiken en is op geen enkele wijze sprake van een adequate communicatie en inspraak. Gezien de omvang van het voorgenomen project, had het natuurlijk op de weg van uw gemeente gelegen om de inwoners op adequate wijze te informeren en te betrekken bij deze besluitvorming. In maart 2019 is de besluitvorming over de Routekaart door de gemeente uitgesteld met een half jaar om de reden dat de inwoners onvoldoende waren betrokken en geïnformeerd over het plan. Ook nu is het overduidelijk dat het opnieuw niet gelukt is de inwoners voldoende te betrekken en te informeren. Op basis van het gelijkheidsbeginsel verzoeken cliënten u, in lijn met uw beslissing in maart, ook nu niet in te stemmen met de routekaart die er thans ligt.

Impact windturbines op gezondheid

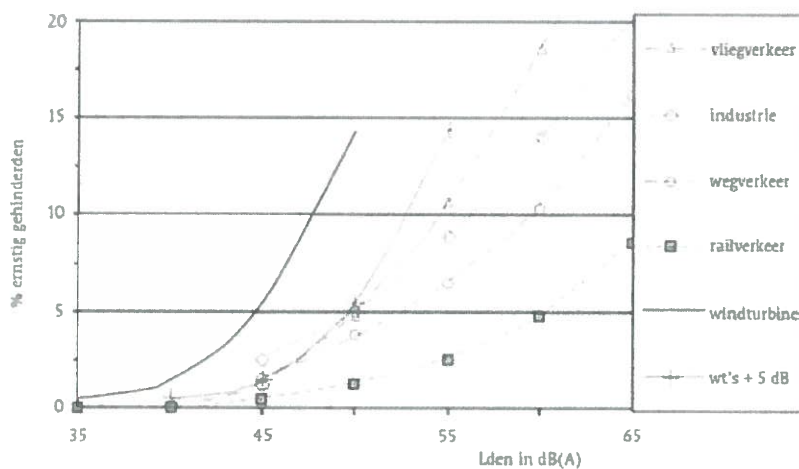
Cliënten hebben in het schrijven d.d. 16 september jl. uitvoerig omschreven welke gezondheidsrisico's de windturbines met zich meebrengen. Hierbij is onder meer aangegeven dat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) onlangs nieuwe aanbevelingen heeft gedaan en zich op het standpunt stelt dat een geluidsniveau van windturbines van meer dan 45 Lden leidt tot een onverantwoord hoog geluidsniveau, waaraan burgers niet mogen worden blootgesteld. Dat steeds meer aandacht wordt besteed aan deze nieuwe aanbevelingen van het WHO met

betrekking tot geluidsniveaus, blijkt wel uit het krantenartikel van het Algemeen Dagblad van afgelopen zaterdag.¹

Voorts verwijzen cliënten naar het onderzoek van de Amerikaanse dokter Nina Pierpont. Na een groot aantal klachten van bewoners in de buurt van windturbines, heeft zij een onderzoek ingesteld en haar bevindingen vastgelegd in het boek 'Wind Turbine Syndrome'.

Dr. Nina Pierpont heeft sinds 2008 wetenschappelijk bewijs verzameld dat windturbines de gezondheid van mensen binnen een straal van 1.500 meter negatief beïnvloeden. Haar onderzoek is door vakgenoten getoetst en onderschreven. Ook de WHO onderschrijft deze studie en gebruikt deze bij de nieuwe aanbevelingen.

De Nederlandse overheid heeft bij het vaststellen van de geluidsnormen in het Activiteitenbesluit voornoemd onderzoek niet betrokken, maar de maximale geluidsniveau vastgesteld op basis van verouderde onderzoeken. In diverse gerechtelijke procedures is met deskundigenrapporten van de door de Raad van State onafhankelijk ingeschakelde adviescommissie, Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StAB), aangetoond dat de dosiseffectrelatie van windturbines niet volgens de verwachtingen is (zie bijvoorbeeld het StAB-advies inzake windpark 't Spui (kenmerk StAB-40222). Hierbij is middels een grafiek door de StAB op pagina 21 inzichtelijk gemaakt dat het geproduceerde geluid van windturbines en het percentage gehinderden, danig afwijkt van wat verwacht mag worden:

¹ <https://www.ad.nl/utrecht/utrecht-kampioen-geluidsoverlast-nergens-in-nederland-is-meer-herrie~ab447def/>

Hieruit blijkt dat bij de gekozen normstelling door de wetgever, het percentage gehinderden hoger is dan verwacht.

Op pagina 22 van voornoemd StAB-advies wordt uitgebreid ingegaan op het feit dat de windturbines de laatste jaren fors hoger zijn geworden, terwijl de wetgever de keuze voor de normstelling al omstreeks 2010 heeft gemaakt. De daarbij gebruikte rapporten dateren nog eens van ver voor 2010, te weten uit 2000, 2005 en 2007. Dit kan volgens de StAB van invloed zijn op het beoordelen van de hinderlijkheid van het windturbinegeluid.

Zoals blijkt uit het wetenschappelijke onderzoek van dr. Nina Pierpont houdt het 'Wind Turbine Syndrome' in dat laagfrequent geluid het lichaam laat denken dat het continu in beweging is. Ondanks dat dit geluid niet hoorbaar is, stimuleert het wel het 'vestibulaire' systeem. In de wetenschappelijke studie beschrijft dr. Pierpont de volgende symptomen van het 'Wind Turbine Syndrome':

- verstoring slaap;
- hoofdpijn;
- tinnitus (oorsuizen);
- druk op de oren;
- duizeligheid;
- misselijkheid;
- visuele vervaging;
- tachycardia (versnelde hartslag);
- prikkelbaarheid;
- paniekaanvallen.

Wereldwijd staan artsen en wetenschappers achter haar onderzoek en adviseren deze deskundigen om windturbines niet te plaatsen binnen **een afstand van 2 kilometer van woningen!**

Ook de Portugese onderzoeker Marianne Alves Pereira heeft uitvoerig onderzoek gedaan naar de gevolgen van laagfrequent geluid. Pereira spreekt over de ziekte van 'VAD' (vibro acoustic disease), waarbij onder meer vaatverdikking in het weefsel rondom het hart en de bloedvaten optreedt. Deze vaatverdikking kan leiden tot hartfalen, met zelfs de dood tot gevolg. Zij

vergelijkt het langdurig en intens blootgesteld worden aan laagfrequent geluid met de gezondheidsrisico's van bijvoorbeeld langdurig roken of werken met asbest.

De vele gezondheidsklachten is voor Deense en Duitse overheidsorganen reden geweest op nadere onderzoeken af te wachten. Dit berichtte bijvoorbeeld het tijdschrift 'Medisch Contact' onlangs;

In Denemarken wordt momenteel een bigdataonderzoek uitgevoerd naar de relatie tussen windrichting en -kracht en een aantal gezondheidsafgeleiden. Dit betreft ziekenhuisopnames vanwege acuut coronair syndroom, vroeggeboortes en de prescripties van bloeddrukmedicatie, antidepressiva en slaapmedicatie.¹² In afwachting van de uitkomsten heeft een groot aantal Deense gemeenten de bouw van onshoreturbines gestopt.¹²

Bovengenoemde onderzoeken is slechts een fractie van het daadwerkelijk aantal onderzoeken, die bevestigen dat windturbines nabij woningen tot ernstige gezondheidsrisico's leiden. Een uitgebreidere lijst met overige (wetenschappelijke) onderzoeken, wordt door cliënten als **bijlage 1** bij dit schrijven overgelegd. Cliënten verzoeken u bij de besluitvorming voor de vaststelling van het energieneutrale beleid rekening te houden met deze risico's en deze te betrekken bij uw belangenafweging.

Indien uw gemeente toch besluit om windturbines te realiseren, zullen cliënten de juridische mogelijkheden (laten) bestuderen om de gemeente aansprakelijk te stellen voor alle mogelijk door hen te lijden (gevolg)schade. Dit geldt temeer nu uw gemeente thans op de hoogte is van de vele wetenschappelijke rapporten die de gezondheidsrisico's onderbouwen en in andere landen (zoals Duitsland en Denemarken) nieuwe windturbineprojecten worden stopgezet vanwege de gezondheidsproblemen bij omwonenden.

Cliënten verzoeken ook uw gemeente en de initiatiefnemers om zich nader te verdiepen in deze materie en te betrekken bij de belangafweging.

² <https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelijk-ziek.htm>

Met vriendelijke groet,
Amice Advocaten BV,

R. van Domselaar

Bijlage: “kopie Bijlage 3: Actiecomité Op en um 't Hengelse Zand”

Actiecomité 'Op en Um 't Hengelse Zand - Bronckhorst: duurzaam & leefbaar'

Bijlage 3: Gezondheidsaspecten, zomaar enkele voor zichzelf sprekende artikelen

*** 22-3-2018 Medisch contact**

<https://www.medischcontact.nl/nieuws/laatste-nieuws/artikel/windmolens-maken-wel-degelyk-ziek.htm>

*The day will come when man will have to fight noise as inexorably as cholera and the plague.
Nobelprijswinnaar Robert Koch, honderd jaar geleden*

Chronisch slaaptkort bij kinderen remt de ontwikkeling van hun hersenen

*** October 2017 University of Illinois**

<http://en.friends-against-wind.org/health/impact-of-wind-turbines-on-suicide>

"Exploiting over 800 utility-scale wind turbine installation events in the United States from 2001-2013, I show robust evidence that wind farms lead to significant increases in suicide."

***Maart 2012**

<http://tegenwindn33.nl/gezondheid.html>

Hun paradijsje is nu verwoest door de komst, 12 jaar geleden, van een moderne kleine Enercon windmolen (0.3 MW) op 170 meter van hun woning. Zij doen al 12 jaar geen oog meer dicht. Ze liggen tegenwoordig op een matras in de woonkamer om tenminste nog 2 uurtjes per nacht te kunnen slapen, in de slaapkamer lukt dat al lang niet meer. Zelfs wanneer ze niet draaien dan zit het geluid als het ware in hun hoofd gebeiteld.

<http://tegenwindn33.nl/Laagfrequent%20geluid,%20gezondheid%20en%20windmolens.pdf>
Na een groot aantal klachten van mensen die naast windmolenparken wonen, heeft de Amerikaanse dokter Nina Pierpont een onderzoek gestart en haar bevindingen vastgelegd in een boek, dat dezelfde titel draagt als haar ontdekking: het WindTurbine Syndroom. 1)

Overal ter wereld wordt haar onderzoek gedragen door de bevindingen van andere wetenschappers en artsen. Deze deskundigen adviseren totdat een wereldwijd onderzoek alle risico's in kaart heeft gebracht, molens slechts te plaatsen op een afstand van MINIMAAL 2 kilometer van woningen.

Minder bekend maar zeker zo belangrijk is het onderzoek dat de Portugese Marianne Alves Pereira heeft gedaan naar de gevolgen van laagfrequent geluid. Haar onderzoeksresultaten over een periode van ruim 30 jaar bewijzen dat dit onhoorbare geluid de oorzaak is van de ziekte VAD: vibro acoustic disease. 2.)

Hierbij ontstaat een vaatverdikking in het weefsel rondom het hart en de bloedvaten, die kan leiden tot problemen van hartfalen met zelfs de dood tot gevolg. Omdat de ziekte gaat niet gepaard met duidelijke klachten en zich alleen ontwikkelt als mensen LANGDURIG en INTENS worden blootgesteld aan laagfrequent geluid, maakt dat het gevaar des te groter en is de vergelijking met de gezondheidsrisico's van b.v. langdurig roken of werken met asbest gerechtvaardigd.

<http://tegenwindn33.nl/Geluidsoverlast%20windmolens.pdf>

*Onderzoek windpark Rhede (Dld) Onderzoek van de Rijks Universiteit Groningen *) naar het windpark bij Rhede (Dld) geeft aan dat men tot op 2 km afstand nog geluidsoverlast kan ervaren. Er is gemeten bij molens met een ashoogte van 98 meter en een rotordiameter van 70 meter. Totale hoogte 133 meter.*

* 8 juni 2014

<https://www.windturbinesyndrome.com/2014/prominent-danish-professor-sacked-for-criticizing-wind-industry-censorship/?var=wts>

*Pierpont, Wind Turbine Syndrome

<https://waubrafoundation.org.au/resources/wind-turbine-syndrome-executive-summary/>
1) Wind turbines cause wind turbine syndrome. We know this because people have symptoms when they are close to turbines and the symptoms go away when they are away from turbines. The study families themselves figured out that they had to move away from turbines to be rid of their symptoms, and nine out of ten have moved. Some sold and some abandoned their homes.

https://www.geenwindmolensbijwoonwijken.nl/risico_en_klachten_van_windmolens

WINDTURBINES: EEN BEDREIGING VOOR UW GEZONDHEID

Slagschaduw

Slagschaduw geeft het effect van een knipperende lamp. Kijk op Youtube: slagschaduw in een huis in Leidschendam. Een filmpje van de windmolens bij Deventer vind u onderaan deze pagina.
Elke windmolen heeft een groot knipperend licht, wit en rood wat tot in de verre omtrek te zien is.

<https://www.climategate.nl/2015/06/windmolens-in-de-buurt-van-woningen-hoe-veilig-is-dat/>

Een grote leverancier van windturbines (Vestas) heeft in zijn handboek voor onderhoudsmonteurs de volgende zinsnede staan (vertaald uit het Engels):

Verblijf niet binnen een straal van 400m (1300ft) van de turbine tenzij het echt nodig is. Als u een werkende turbine vanaf de grond moet inspecteren, ga dan niet onder de rotors staan maar observeer de rotor vanaf de voorkant.

Als een onderhoudsmonteur zich zo min mogelijk binnen een straal van 400 meter van een werkende turbine moet begeven, hoe kan een turbine dan veilig midden op een industrieterrein geplaatst worden? En deze: in het onderzoek van RIVM getiteld 'Windturbines: invloed op de beleving en gezondheid van omwonenden' staat: Behalve onder de rotor is er ook buiten de rotordiameter een kans op ongelukken: een rotorblad kan breken en weggeslingerd worden. De maximale afstand waarover een afgebroken bladtip of een stuk ijs kan worden weggeslingerd is ongeveer 500 meter (uitgaande van windturbine met 80 m masthoogte, 40 m wielengte, rotor draait met 18 omwentelingen per minuut). Uit: Class II Item no.: 964106.R00 2007-06-29 Mechanical Operating and Maintenance Manual V90 – 3.0 MW, VCRS 60 Hz

<https://www.mo.be/analyse/zijn-de-vlaamse-normen-voor-windmolens-strenger-dan-elders>

* 5 januari 2018

<http://actiegroepwindturbines.nl/documenten/publicaties/A.W.B.%20website,%20Reactie%20beantwoording%20art.%2044%20vragen%20Windpark%20Greenport%20Venlo%20d.d.%20INTERNATIONAAL>

Internationaal wordt gepleit voor voldoende afstand tussen windturbines en woonbebouwing. Hier enkele voorbeelden (er zijn er veel meer):

Bayern De Landesregierung van Bayern heeft in november 2014 bepaald dat de afstand tot woonbebouwing minimaal 10x de hoogte van de windturbine moet zijn (dit dus in afwijking van de Duitse norm). Dus bij een windturbine van 200 meter, 2 kilometer.

Polen Polen heeft in juli 2016 ook bepaald dat de afstand tot woonbebouwing minimaal 10x de hoogte van de windturbine moet zijn: "Das polnische Institut für Volksgesundheit (PIZP-PZH) hatte eine Empfehlung ausgesprochen, dass Windparks mindestens 2 Kilometer von der Wohnbebauung entfernt stehen sollten. Dazu hatte die oberste Gesundheitsbehörde Polens eine Überprüfung von fast 500 Artikel umfassenden, aktuellen wissenschaftlichen Publikationen vorgenommen und beruft sich außerdem auf das Vorsorgeprinzip, welches Teil des EU-Rechts ist."

Nordrhein-Westfalen De nieuwe Landesregierung van Nordrhein-Westfalen heeft in september 2017 besloten dat de afstand tot woonbebouwing minimaal 1500 meter moet zijn. Daarbij moet opgemerkt worden dat er GEENSZINS sprake is van "een richtafstand, een vuistregel", zoals het college ten onrechte stelt in haar beantwoording van vraag 16. Dit is bindend en heeft voor Nordrhein-Westfalen grote gevolgen: "Experten und Politiker erwarten, dass die neuen Regelungen die zur Verfügung stehende Fläche für Windenergieprojekte um 80 bis 90 Prozent reduzieren könnte." Momenteel vindt de parlementaire behandeling plaats, naar verwachting wordt een en ander begin 2018 bindend.

Engeland Bij het parlement ligt het voorstel (bill) de afstand tot woonbebouwing voor windturbines vanaf 150 m hoogte vast te stellen op 3 kilometer.

Denemarken In Denemarken heeft de regering eind 2013 een opdracht verstrekt aan het kankeronderzoeksinstituut Kraeftens Bekaempelse om een big data- onderzoek te verrichten naar mogelijke gezondheidsgevaaren door windturbines, met name vanwege het infrasoogeluid. In het voorjaar van 2018 zullen de eerste resultaten worden bekend gemaakt. Dat heeft ook te maken met hetgeen bij een nertsfarm in Vildbjerg (Denemarken) gebeurde op 06.12.2013 alsmede met de gezondheidsproblemen die zich al eerder voordeden bij een struikenkweker in Holbaek (op het eiland Seeland in Denemarken), waardoor meerdere vrouwelijke medewerkers ontslag namen vanwege veelvuldige hoofdpijn en menstruatieproblemen. Dit alles haalde uitvoerig de pers en werd ook besproken in het Deense parlement*. Inmiddels waren er in Denemarken ook al meer dan 500 burgerinitiatieven tegen windturbineprojecten. 05.01.2018.pdf

INFRASOON GELUID Initiatiefnemer en gemeente kijken alleen naar de wettelijke normen, infrasoogeluid wordt genegeerd en laagfrequent geluid* wordt onvoldoende meegenomen. En bij windturbines gaat het juist om laagfrequent en infrasoogeluid. Terwijl je zou kunnen zeggen dat het "gewone geluid" (wettelijke normen) hinderlijk is, wordt bij het infrasoogeluid van windturbines geconcludeerd dat het schadelijk is voor de gezondheid. En wel zo schadelijk dat uit diverse rapporten blijkt, dat zo'n 30% van de omwonenden binnen een cirkel van 2 km (blijvende) gezondheidsschade oploopt.

Tot zo'n 25 km kan het infrasoogeluid van moderne windturbines worden waargenomen.

* 25-04-2019 Omroep GLD

<https://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2406399/Strijd-om-windmolenpark-Netterden-Het-is-leven-en-laten-leven>

NETTERDEN - Netterden, een klein dorp met enkele honderden inwoners, diep verscholen in het Achterhoekse coulisselandschap. Twee stappen het dorp uit en je staat in Duitsland. Jarenlang leefden de inwoners in alle rust. Ze gingen gewoon naar de kerk, de voetbal en het dorpsfeest. **Maar die rust is de afgelopen jaren veranderd in onvrede.**